

gjort sig fortrolig med de stedlige Forhold og Karakteren af det Indgreb i Ejendommen, som Ekspropriationen forvolder, samt fra Lodsejernes, Rekvirentens (Baneanlægets) og Teknikernes Side har erholdt de Oplysninger, der ønskes, samles under Landinspektørens Ledelse Kommissionens Medlemmer, eventuelt sammen med de sagkyndige, uden at andre, bortset fra Sekretæren, overværer Forhandlingerne, for at fastslaa de enkelte Erstatninger, og hvis Enighed ikke opnaas, anmoder, som tidligere nævnt, den ledende Landinspektør om Udnævnelse af en Opmand. Naar denne saa er beskikket, begynder hele Sagen forfra, idet Taksatorerne, Opmanden og den ledende Landinspektør samles paa Aastedet med de interesserede Parter, og efter denne Undersøgelse af de stedlige Forhold træffer Opmanden efter kortere eller længere Tids Overvejelse sin Afgørelse.

I de første Aar havde man en lidt anden Ordning, men den Ordning, jeg her har skitseret, har i hvert Fald været fulgt i de sidste 40 Aar, og jeg tror, man kan sige den har vist sig praktisk, ligesom man vel tør sige, at Lodsejerne som Helhed har følt sig tilfredse med den, idet det i Virkeligheden er de 75—80 pCt., som bliver afgjort af selve Besigtigelses- og Ekspropriationskommissionen; kun i et forholdsvis ringe Antal Tilfælde bliver der Tale om Taksation. I Virkeligheden er Forholdet vel ogsaa det, at Befolkningen i Almindelighed betragter Ekspropriationskommissionen som en Slags Taksation i første Instans, og at Taksationskommissionen betragtes som en Overinstans. I og for sig synes jeg ogsaa, man med en vis Ret kan anlægge denne Betragtning, idet Ekspropriationskommissionen jo er sammensat paa en meget upartisk Maade, og den gennemgaar og undersøger alle Forhold. Den afviger kun derved fra en Instans, at den ikke fastslaa noget, men kun tilbyder noget. I Realiteten betyder det dog det samme, thi vel er det et Tilbud, Ekspropriationskommissionen giver, men hvis Lodsejeren ikke accepterer det, kan han appellere til en Overinstans, og saa er det jo i Virkeligheden en Taksation, den første Instans foretager. Jeg tror derfor, at det ikke alene er saaledes, at Befolkningen i Almindelighed anser Ekspropriationskommissionen som en første Instans, men at man ogsaa meget vel kan betragte den som en saadan, thi hvis man ikke er tilfreds med det Tilbud, der fremsættes, kræver man den anden Instans, altsaa Taksationskommissionen, sat i Bevægelse, og denne Taksationskommission er jo igen

delt i to og kan komme til at virke dobbelt, idet først de 4 forsøger at afgøre Sagen med mindst $\frac{3}{4}$ Majoritet, og hvis dette ikke lykkes, foretages der en helt ny Behandling, hvor en Opmand træffer Afgørelse. Det forekommer mig derfor, at der ikke er nogen særlig Grund til at oprette en tredje Instans og i Virkeligheden ogsaa — hvis Opmanden tilkaldes — en fjerde Instans, og jeg kan heller ikke se, hvilke Fordele der skulde være forbundet dermed.

Erstatningerne til Lodsejerne falder i det hele og store i 2 Kategorier, idet der fastsættes dels en Jordpris, dels en Erstatning for Ulemper. Hvad Jordprisen angaar, er denne paa Grund af de mange Oplysninger, som foreligger for Kommissionen gennem Ejendomsskyldvurderingen, nu til lige gennem Grundskyldvurderingen, stedfundne Salg og endelig Kommissionens egne Undersøgelser paa Stedet, i Virkeligheden ikke særlig vanskelig at fastsætte, og Differencen mellem de to Kommissioners, altsaa Ekspropriationskommissionens og Taksationskommissionens, Ansættelser er da ogsaa som Regel minimal. Derimod kan Spørgsmaalet om Ulempererstatningen volde større Vanskelighed, fordi Ulemperne i mange Tilfælde er afhængige af den skadelidende Lodsejers fremtidige Dispositioner, og fordi denne Erstatning maa fremgaa som Resultat af en Mængde forskellige Faktorer. Fastsættelsen beror derfor paa et Skøn, men maa ved den nuværende Ordning antages at give den størst mulige relative Retfærdighed, saaledes at alle Lodsejere i Virkeligheden kan have en tryk Fornemmelse af, at de behandles ens. Men for at Lodsejerne kan have denne Følelse, kræves der megen Erfaring hos Kommissionen og Ensartethed i dens Bedømmelser. Dette naas kun derigennem, at Taksationskommissionen Aar for Aar og fra Anlæg til Anlæg saa vidt muligt bestaar af de samme Mænd, saa at den kun fornyes successivt i Tilfælde af Vakance; derved bliver Kontinuiteten og Traditionen bevaret.

Det er min Opfattelse, at den i Lovforslaget foreslaede Overtaksationskommission, som skulde udnævnes for et enkelt eller for nogle enkelte Tilfælde, i langt ringere Grad end den nu eksisterende Taksationskommission vilde være i Stand til at bedømme de foreliggende Erstatningsspørgsmaal paa en retfærdig Maade, det vil sige med behørig Hensyntagen saavel til Bevillingshavere som til private Lodsejere, for det første fordi den vil savne den Erfaring, som den nuværende har, og dernæst fordi dens Sammensætning ikke yder